

תת"ע 3761/11/12 - מדינת ישראל נגד רביב טריכטר

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 3761-11-12 מדינת ישראל נ' רביב טריכטר
בפני כב' השופט דן סעדון

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

רביב טריכטר

הנאשם

הכרעת דין

נגד הנאשם נרשמה ביום 9.5.12 הודעת תשלום קנס המייחסת לו עבירה של שימוש בטלפון בעת שהרכב נע, בניגוד לתקנה 28 (ב) לתקנות התעבורה. הנאשם כפר במיוחס לו.

במסגרת פרשת התביעה העיד עורך הדוח המתנדב משה אלמוג. עד התביעה ציין כי בעת סיוור עם אופנוע הבחין ברכב הנאשם נוסע בנתיב שני מימין מתוך שלושה נתיבים בכביש 20 מצפון לדרום. העד עקף את רכב הנאשם מצד שמאל ואז הבחין כי הנאשם אוחז בידו הימנית טלפון נייד המונח על בטנו והנאשם מסתכל על מכשיר הטלפון. העד סימן לנהג לעצור תוך שמירת קשר עין. דברי הנהג כפי שנרשמו היו "אני לא השתמשתי בטלפון..". העד הוסיף כי לא אפשר - ע"פ נוהל קיים - לעד לכתוב בעצמו על גבי הדוח את גרסתו לאירוע. העד הכחיש בתוקף כי הנאשם מסר דברים אותם סירב עד התביעה לרשום.

במסגרת פרשת ההגנה העיד הנאשם לעצמו. הנאשם ציין כי יש ברשותו התקן לטלפון. הנאשם אף הביא את ההתקן לבית המשפט כך שבית המשפט היה יכול להתרשם ישירות מן ההתקן. מדובר במעין רצועה שחורה אלסטית הנצמדת לירכו של הנאשם. על גבי רצועה זו מולבש מכשיר הטלפון הנייד באופן שאינו מאפשר "חופשיות" למכשיר הטלפון. הנאשם אף הגדיל לעשות, קפץ ונע עם הטלפון באולם בית המשפט על מנת להראות כי מדובר בהתקן השומר על יציבות הטלפון הנייד. בחקירה נגדית אישר הנאשם כי נסע במקום ובזמן הנקוב בהודעת תשלום הקנס. הנאשם ציין כי חלונות רכבו אינם שקופים אך גם אינם שחורים או מושחרים. הנאשם לא הציג תמונה של החלונות ברכב בו נהג בעת הרלוונטית. הנאשם ציין כי ברכבו קיים התקן לטלפון אם כי "במועד האירוע לא היה לי התקן כזה כי אני מחליף רכבים לעתים קרובות" [עמ. 5 שו' 11-12]. לטענתו "ביום האירוע לא היה לי התקן למעט ההתקן שעלי" [עמ. 5 שו' 13]. הנאשם ציין כי לא היה חייב במהלך חקירתו הנגדית של עד התביעה לעמת את עד התביעה עם האפשרות כי הנאשם עשה שימוש במועד הרלוונטי בהתקן שהוצג על ידי בבימ"ש. לטענתו, "אני מציג את ההתקן לשופט ולא צריך לעשות

זאת לשוטר" [עמ. 5 שו' 17]. הנאשם ציין כי אינו יודע לומר באיזו נקודת זמן מדויקת הבחין השוטר בנאשם כשהוא מבצע לכאורה את העבירה המיוחסת לו [עמ. 5 שו' 21-22] עם זאת ציין הנאשם כי הינו יכול לציין בוודאות כי ידיו היו על ההגה וכי לא שוחח בטלפון [עמ. 5 שו' 24]. הנאשם הדגים עם זאת בבימ"ש כי כאשר הטלפון מוצמד לרכו באמצעות ההתקן והוא נמצע בישיבה הרי שהטלפון נמצא סמוך לבטנו או "מול" בטנו כפי שציין עד התביעה [עמ. 5 שו' 32].

דין והכרעה

לאחר ששקלתי את עדויות הצדדים ואת המצב המשפטי שיפורט לעיל הגעתי למסקנה כי התביעה עמדה בנטל הרובץ לפתחה להוכיח את אשמת הנאשם ברמת ההוכחה הנדרשת וכי לא עלה בידי הנאשם להטיל ספק סביר בגרסה זו.

א. ההתקן בו השתמש הנאשם אינו "דיבורית"

הנאשם הודה כי בעת הרלוונטית לא היה ברשותו התקן נוסף לאחיזת מכשיר הטלפון זולת ההתקן אותו הציג בבית המשפט. הנאשם גם הודה בהגיונותו כי אינו יודע באיזו נקודת זמן במדויק צפה בו עורך הדוח מבצע את העבירה לכאורה. הנאשם הודה בחקירה כי הוא משתמש בטלפון נייד על מנת לקבל שיחות ולא להוציא שיחות [עמ. 5 שו. 26-28]. הנאשם גם הדגים כיצד במצב ישיבה - הדומה למצבו בעת נהיגה - הטלפון סמוך או מול בטנו, כפי שציין עורך הדוח. סבורני כי על יסוד האמור ניתן להגיע למסקנה כי השוטר אכן הבחין כראוי במתרחש ברכבו של הנאשם בעת הנסיעה כך שדין טענותיו של הנאשם בהקשר זה להידחות. הנאשם ציין אמנם כי הוא מקבל שיחות ולא מוציא שיחות בעת נסיעה אולם לא הוכח על ידו כי קבלת השיחות אינה מחייבת לחיצה או שימוש בטלפון עצמו. בנסיבות אלה נשאלת השאלה האם ניתן לומר כי בעת שצפה עורך הדוח בנאשם מקבל, לשיטתו, שיחה בטלפון שוחח הנאשם בטלפון באמצעות דיבורית, כהגדרתה בתקנות התעבורה? התשובה לשאלה זו שלילית. תקנה 28 (ב) לתקנות התעבורה קובעת כי "בעת שהרכב בתנועה הנוהג ברכב לא יאחז בטלפון קבוע או נייד, ולא ישתמש בהם ברכב אלא באמצעות דיבורית". "דיבורית" על פי ההגדרה בתקנה היא "התקן המאפשר שימוש בטלפון בלא אחיזה בו ובלבד שאם ההתקן מצוי בטלפון, הטלפון יונח ברכב באופן יציב המונע את נפילתו". מבחינה לשונית אין ספק כי ההתקן שהציג הנאשם עונה להגדרה בתקנות שכן מדובר ברצועה המחזיקה את הטלפון באופן יציב המונע נפילתו. יחד עם זאת, בהליך הפרשני בחינתה של לשון התקנה היא נקודת ההתחלה. אין היא נקודת הסיום. יש לבחון גם האם ההתקן כפי שהוצג מהווה "דיבורית" לאור תכלית החקיקה. לטעמי, פרשנות תכליתית ראויה אינה מאפשרת לראות בהתקן שהציג הנאשם כדיבורית על פי תכליתו של מונח זה. כידוע, אחיזה או שימוש בטלפון בעת הנהיגה עשוי להסיח את דעתו של הנוהג מן המתרחש על הכביש ומכאן ועד לתאונה - קצרה הדרך. מטעם זה נקבע כי התכלית העומדת ביסוד תקנה 28 לתקנות התעבורה היא תכלית בטיחותית (לסקירת תכלית תקנה 28 לתקנות התעבורה ראו : תת"ע 871-01-13 מ"י נ' **אבודרה**) (לא פורסם)). מטעם זה, לא ניתן לראות כדיבורית העונה לדרישות התקנה התקן השומר אמנם על יציבותו של מכשיר הטלפון אך מחייב - כפי שנוכח בית משפט זה לראות בהדגמה שהדגים הנאשם לגבי השימוש בהתקן - הסטת מבט כלפי מטה אל עבר הטלפון. ודוק: גם קבלת שיחה נכנסת - ולא רק הוצאת שיחות - מחייבת הסטת המבט בעת נהיגה כלפי מטה אל עבר הטלפון. מיותר לציין כי בהסטת מבט - ולו גם לשבריר שנייה - עשוי הנוהג להתעלם מאירועים בכביש בעלי השלכות הרוח גורל. מטעם זה לא מצאתי כי ההתקן שהציג הנאשם עונה על הגדרת דיבורית כאמור בתקנה.

מכיוון שלא הונח כל יסוד לפקפק במראה עיניו של השוטר שהיטיב לתאר במדויק את מיקומו של מכשיר הטלפון מול

ביטנו - או על ירכו - של הנאשם נותן אני אימון גם בגרסתו של עורך הדוח ביחס למה שראו עיניו בנוגע לשימוש בטלפון בעת הנהיגה. ודוק: לא הוצגה מטעם הנאשם כל ראיה לסתור את גרסת עורך הדוח שכן כאמור הנאשם לא הכחיש כי עשה שימוש בהתקן בעת נסיעה, כי הוא נוהג לקבל שיחות תוך כדי נסיעה והוא אינו יכול לקבוע במדויק מהי נקודת הזמן בו הבחין בו עורך הדוח כשהוא עושה שימוש בטלפון וממילא טענתו כי "**במקרה הספציפי הזה לא דיברתי**" וכי "**אני יכול להגיד בוודאות שידי היו על ההגה**" הן טענות כלליות שאינן מתמודדות באופן קונקרטי עם מה שראה עורך הדוח התואם בעיקרו גם את גרסת הנאשם באירוע.

הימנעות הנאשם מלעמת את עורך הדוח עם "ההתקן" נזקף לחובתו

כלל ידוע בדיני הראיות הוא כי הימנעותו של בעל דין מלשאל עד שאלות רלוונטיות מעמידה את בעל הדין בחזקה כי אילו היה מציג את השאלה היה בתשובת העד כדי לפעול לחובתו. כלל זה ישים גם בענייננו. הנאשם הביא את ההתקן בו עשה לטענתו שימוש במועד העבירה לכאורה. יחד עם זאת, הנאשם נמנע מלשאל את עד התביעה כל שאלה ביחס לאפשרות שייתכן והנאשם עשה שימוש בהתקן כזה ובכך יצא ידי חובת שימוש בטלפון באמצעות דיבורית. הגם שכפי שצינתי לעיל, תשובת עורך הדוח לשאלה זו לא היה בה כדי להושיע את הנאשם אני סבור כי הימנעותו של הנאשם מלהציג שאלה רלוונטיות כזו העומדת בבסיס הגנתו היא בעלת השלכות לחובת הנאשם.

סיכומם של דברים: גרסתו של עורך הדוח לא נסתרה. לא התרשמתי כי העורך הדוח ניסה להתנכל לנאשם או להזיק לו שלא לצורך. גם הנאשם העלה על נס את התנהגותו האדיבה של עורך הדוח. מנגד, גרסת הנאשם אינה מבססת כל ספק סביר בעניין חפותו. קו ההגנה המרכזי של הנאשם היה השימוש בהתקן על ירכו. עם זאת הנאשם נמנע מלחקור או לעמת את עורך הדוח עם האפשרות כי בעת האירוע השימוש בטלפון של הנאשם היה באמצעות אותו התקן וכפי שצוין הימנעות זו של הנאשם מלחקור בנקודה רלוונטית מהותית זו נזקפת לחובתו בהליך זה. על כך יש להוסיף, כי פרשנות המונח "דיבורית" בתקנה 28 לתקנות התעבורה אינו מאפשר לראות בהתקן שהוצג - והשימוש בו הודגם לעיני בית המשפט - כדיבורית כמשמעותה בתקנות. מכאן עולה המסקנה כי גם אם עשה הנאשם שימוש בטלפון באמצעות התקן זה הרי שעל פי פרשנותה הראויה של תקנה 28 לתקנות התעבורה הוא עבר את העבירה המיוחסת לו בדוח.

לאור כל האמור לעיל מצאתי להרשיע את הנאשם במיוחס לו בהודעת תשלום הקנס.

ניתנה היום, כ"ב שבט תשע"ד, 23 ינואר 2014, במעמד הצדדים